

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

Λονδίνο, 9 Νοεμβρίου 2018

Ανάλυση δεξαμενής σκέυσης για τους παράγοντες ακμής και παρακμής των πόλεων στο ΗΒ»

Σύμφωνα με ανάλυση της δεξαμενής σκέυσης Centre for Cities, η οποία ειδικεύεται στην οικονομία των πόλεων, τα τελευταία 100 χρόνια, οι νέες βιομηχανίες και οι νέοι τρόποι εργασίας έχουν επιδράσει καταλυτικά στις οικονομίες των βρετανικών πόλεων. Κάποιες πόλεις κατάφεραν να κάνουν τη μετάβαση, ενώ άλλες δεν μπόρεσαν να αντεπεξέλθουν στις αλλαγές.

Στα επιτυχημένα παραδείγματα περιλαμβάνεται το Λονδίνο. Τις δεκαετίες μετά τον Β΄ ΠΠ, η οικονομία του Λονδίνου βρέθηκε σε μακροπρόθεσμη πτώση. Μεταξύ 1951 και 1991, το Λονδίνο έχασε 800.000 περισσότερες θέσεις εργασίας, κυρίως λόγω της κατάρρευσης του τομέα της μεταποίησης και ο πληθυσμός του μειώθηκε κατά περίπου ένα εκατομμύριο.

Η πρωτεύουσα έχει δει από τότε μια τεράστια αναστροφή, χάρη σε μια έκρηξη των "βιομηχανιών γνώσης" όπως ο χρηματοοικονομικός τομέας, τα μέσα ενημέρωσης, το μάρκετινγκ και η τεχνολογία. Οι κλάδοι αυτοί προσφέρουν θέσεις εργασίας υψηλότερης ειδίκευσης και υψηλότερης αμοιβής, των οποίων τα κύρια προϊόντα είναι πληροφορίες και ιδέες και όχι φυσικά αγαθά. Το αποτέλεσμα είναι ότι υπάρχουν σήμερα δύο εκατομμύρια περισσότερες θέσεις εργασίας στο Λονδίνο από ό, τι το 1991.

Η ιστορία του Λονδίνου υπογραμμίζει την πρόκληση που αντιμετώπισαν οι περισσότερες πόλεις του Ηνωμένου Βασιλείου, ήτοι πώς να μετριάσουν την πτώση της βαριάς βιομηχανίας δημιουργώντας θέσεις εργασίας σε αναδυόμενες βιομηχανίες. Ορισμένες άλλες πόλεις, όπως το Μάντσεστερ, το Εδιμβούργο, το Μπρίστολ και το Λιντς, επανεφεύησαν τον εαυτό τους επιτυχώς ως κέντρα παραγωγής γνώσης από βιομηχανικές πόλεις μεταποιητικών προϊόντων χαμηλής προστιθέμενης αξίας.

Αντίθετα, πολλές άλλες πόλεις προσπάθησαν να προσαρμοστούν αφού κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν μεγάλες απώλειες θέσεων εργασίας στις παραδοσιακές βιομηχανίες τους, χωρίς επιτυχία, καθώς είναι αναμφισβήτητα σε χειρότερη κατάσταση σε σχέση με πριν από 100 χρόνια. Αντί να αναδιατάξουν τις οικονομίες τους, αναγκάστηκαν απλά να τις «αντιγράψουν», όπως για παράδειγμα, να ανταλλάξουν μεταλλεία άνθρακα για τηλεφωνικά κέντρα και ναυπηγεία για κέντρα διανομής. Αυτές οι πόλεις τείνουν να έχουν δημιουργήσει περισσότερες θέσεις εργασίας από ό, τι έχουν χάσει τις τελευταίες δεκαετίες, αλλά χαμηλής εξειδίκευσης και χαμηλών αμοιβών.

Το Ντόνκαστερ αποτελεί ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, καθώς η εξορυκτική βιομηχανία, η οποία στο αποκορύφωμά της το 1931 απασχολούσε το 50% των εργατών της πόλης έχει σχεδόν εξαφανισθεί. Σήμερα, η πόλη έχει πάνω από το διπλάσιο αριθμό θέσεων εργασίας από ό, τι πριν από έναν αιώνα, αλλά αυτές οι θέσεις εργασίας είναι σε τομείς όπως η αποθήκευση και η διανομή, οι οποίοι τείνουν να είναι λιγότερο ειδικευμένοι από εκείνους των βιομηχανιών της γνώσης. Επίσης, οι εν λόγω θέσεις είναι χαμηλότερης αμοιβής και λιγότερο ασφαλείς αφού πιθανόν να είναι μεταξύ εκείνων που κινδυνεύουν περισσότερο να αντικατασταθούν από ρομπότ και την τεχνητή νοημοσύνη.

Αντίστοιχη εικόνα επικρατεί σε πολλές άλλες πόλεις με κληρονομιά στη βαριά βιομηχανία, όπως το Birkenhead, με την ισχυρή παράδοση της ναυπηγικής βιομηχανίας, το Middlesbrough, άλλοτε εστία του χάλυβα και των χημικών ουσιών, και το Wakefield, ισχυρό κέντρο της εξορυκτικής βιομηχανίας.

Ο αυξανόμενος ανταγωνισμός από το εξωτερικό και η μηχανοποίηση πολλών θέσεων εργασίας συνεχίζουν να αποδυναμώνουν τις βασικές βιομηχανίες τους. Πολλές από τις υπηρεσίες

που πρόσφεραν κάποτε είτε δεν χρειάζονται πλέον, είτε μπορούν να γίνουν πιο φτηνά και αποτελεσματικά αλλού.

Αυτές οι πόλεις παρακμάζουν επί δεκαετίες, προσφέρουν λιγότερες θέσεις εργασίας αντίστοιχα από ό, τι πριν από 100 χρόνια, ενώ οι πληθυσμοί τους έχουν επίσης συρρικνωθεί. Οι περιοχές αυτές δεν μπόρεσαν να προσαρμοστούν μπροστά σε έναν αιώνα αλλαγών, αν και τους βοήθησε ένα σχετικά υψηλό ποσοστό θέσεων εργασίας του δημόσιου τομέα.

Η ανάλυση θεωρεί ως σημαντικότερους παράγοντες της απόκλισης αυτής τη χρηματοδότηση, τις υποδομές και τις ευκαιρίες. Για παράδειγμα, το εκπαιδευτικό χάσμα και ειδικότερα, η δυνατότητα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι ένα σημαντικό στοιχείο και η έρευνα υποδηλώνει μια περιφερειακή διχοτομία. Π.χ., τα παιδιά του Λονδίνου από μειονεκτικό περιβάλλον που λαμβάνουν δωρεάν γεύματα στο σχολείο έχουν 40% περισσότερες πιθανότητες να επιτύχουν καλύτερα στις εξετάσεις από αυτά τα παιδιά στη βόρεια Αγγλία.

Πάνω από τους μισούς κάτοικους του Λονδίνου έχουν πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, σε σύγκριση με έναν στους τρεις που ζουν στη βορειοδυτική Αγγλία. Οι πτυχιούχοι όχι μόνο μπορούν να αμείβονται καλύτερα καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους, αλλά παρέχουν επίσης ώθηση στην περιοχή τους. Εξάλλου, οι επιχειρήσεις που βασίζονται στην γνώση τείνουν να επενδύουν σε μέρη όπου μπορούν να αποκτήσουν τους ειδικευμένους εργαζόμενους που χρειάζονται. Αυτό που ακολουθεί είναι ένας φαύλος κύκλος, όπου οι πόλεις που δεν προσφέρουν πρόσβαση σε αυτά τα οφέλη δεν μπορούν να προσελκύσουν υψηλού επιπέδου θέσεις εργασίας ή άτομα με τις κατάλληλες δεξιότητες για να τα κάνουν.

Επίσης, η αποκέντρωση πόρων και αρμοδιοτήτων με τη δημιουργία επτά μητροπολιτικών δήμων, θα συμβάλλει στην ενδυνάμωση των περιφερειακών πολιτικών αντιμετώπισης των δομικών αλλαγών όπως ο τοπικός σχεδιασμός, οι επενδύσεις και οι μεταφορές.